

disse biografiske glimt af faderens liv fra 1903 til 1972 som ramme omkring hoveddelen, en række sabotagerapporter og andet kildemateriale med reference til Bopa, stammende fra Eigil Larsens privatarkiv. Harmfuld over, at Carl Madsen blev nægtet optagelse i Udgiverselskabet for Danmarks nyeste Historie (DNH), og over undertegnede anmelders bog om jernbanesabotagen tog faderen det løfte af sønnen, at intet af hans efterladte materiale måtte ende på Det kgl. Bibliotek eller i Rigsarkivet. »Mafiaen« skulle ikke have indblik i det. Så meget gladere får vi da være over, at Leif Larsen nu publicerer en ukendt procentdel af dette materiale.

Det dækker 1943 og første halvdel af 1944. (Efter sin afsættelse blev Eigil Larsen brugt som illegal journalist). Ved siden af det illegale materiale er der også udsnit af rapporter af tysk proveniens og fra det danske politi. Desværre bringes det alt sammen i en syndig kronologisk uorden, men brugeren kan jo altid lave sit eget sagregister...

Værdifulde er en række organisationsskemaer over Bopas udvikling gennem årene, udarbejdet af Bjarne Maurer.

Aage Trommer

Per Ulrich: *De Røde Enker*. (Forlaget Tiden, 1982). 64 s.

Da tyskerne i efteråret 1943 overførte de internerede danske kommunister fra Horserød til koncentrationslejren Stutthof, dannede en række af deres hustruer »Stutthof-komiteen« for at varetage fangernes og de pårørendes interesser. Udgiveren af denne bog, Per Ulrich, »håber at rejse en søjle af beundring for De Røde Enker og udtrykke en Tysklandsfanges tak, samti-

dig med at der føjes en smule kendsgerninger til besættelsestidens historie«.

Det første er til fulde lykkedes ham. Det sidste er mere tvivlsomt. Bogen repræsenterer en rekonstruktion af komiteens forsvundne protokol med forbindelsestekster. Men er den forsvundet? I Jørgen Barfods *Redning fra Ragnarok* (Årskrift for Frihedsmuseets Venner 1983) refereres til arkivalier om Stutthofkomiteen i Frihedsmuseet. Per Ulrich glemmer desuden, at de røde enker allerede længe har været i besættelseshistorien. Man kan finde deres virksomhed omtalt i Hæstrups Til landets bedste, I (1966), s. 395 ff. Hans tekst er i øvrigt præget af en tydelig tendens til nedvurdering af alle offentlige instanser som passende relief for de røde enkers indsats. Den skulle ellers nok kunne klare sig uden. Således forbiser han helt, at departementscheferne (if. Hæstrup, anf. arb., p. 391) på deres møde den 2. oktober 1943 allerede havde de problemer på dagsordenen, til hvis løsning komiteen oprettedes den 10. oktober. Denne enøjethed er en skam, for det kan godt være, han har en sag m.h.t. Røde Kors, hvis holdning var noget vrangvillig i starten.

Der er ikke lagt nogen udgivertekniske principper overhovedet til grund for det kildeudvalg, bogen præsenterer os for.

Aage Trommer

Ivar Danø, Jørgen Granum-Jensen og Vagn Rohde: *Landbruget – udvikling og krise 1945-1982*. (Forlaget Europa, 1982). 115 s., ill.

Hæftet er en kildesamling, som er tænkt anvendt til undervisning i historie og samfundsfag i gymnasiet og HF. Der fremlægges et spændende materia-